

Konferencia Učiteľovo myslenie a uvažovanie vo Veľkých Bílovicích

V predvianočnom čase, 7. až 9. 12. 2011, sa v hoteli Akadémie vo Veľkých Bílovicích konala medzinárodná vedecká konferencia v rámci cyklu Cesty demokracie vo výchove a vzdelávaní. Išlo v poradí už o trinástu konferenciu z tohto cyklu. Konferencia sa konala pod záštitou troch inštitúcií: Ústavu primárnej a preprimárnej pedagogiky Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, Katedry primárnej pedagogiky Pedagogickej fakulty Masarykovskej univerzity v Brne a Ústavu pedagogických vied Fakulty humanitných štúdií Univerzity Tomáše Bati v Zlíne. Organizačný výbor sa tento rok tešil účasti referujúcich zo Slovenskej a Českej republiky, Poľska, Ruska, Bulharska a Nemecka.

Ústrednou témou konferencie bolo **učiteľovo myslenie a uvažovanie**. Je to skrytá premenná učiteľa, ktorá sa nedá pozorovať priamo, ale pritom veľmi silne ovplyvňuje všetky fázy činnosti učiteľa: učiteľovo plánovanie vyučovacej hodiny, rozhodovacie procesy počas nej i reflektovanie skončenej vyučovacej hodiny. Toto myslenie a uvažovanie vytvára učiteľovu individuálnu koncepciu vyučovania, ktorá je rozhodujúcim činiteľom pre jeho činnosť. V rámci tejto témy bola na konferencii silne zastúpená oblasť vnímanej zdatnosti učiteľa (self-efficacy), ktorá predstavuje to, ako učiteľ dôveruje svojim vlastným profesijným schopnostiam a ako táto dôvera ovplyvňuje plánovanie a realizáciu vyučovania. Vnímaná profesijná zdatnosť je problematikou, ktorá sa v zahraničí skúma už vyše 30 rokov, ale u nás je ešte len v začiatkoch. Na konferencii k tejto téme odzneli 4 referáty.

V úvodný deň konferencie boli prednesené štyri príspevky, ktoré zároveň určili profiláciu jednotlivých tém sekcií. Konferenciu otvorili Peter Gavora s príspevkom „Učiteľovo vnímanie profesijnej zdatnosti (self-efficacy): teória a výskum“ a Jiří Mareš s referátom „Může učitel ovlivnit vnímanou osobní zdatnost žáků?“. Po diskusii vystúpila Helena Grecmanová s referátom „Učitelovo vnímání prostředí školy“ a po nej Ewa Filipiak s príspevkom „Subjektívne teórie učiteľa o procese učenia sa žiaka“.

Počas ďalších dvoch dní konferencie sa pokračovalo v referátoch a diskusiách v troch sekciách. Témy referátov sa zameriavali na učiteľovu osobnú filozofiu, učiteľove subjektívne teórie, učiteľovo poňatie učiva, učiteľom vnímanú profesijnú zdatnosť (self-efficacy) a učiteľovo sebapoňatie. Účastníci konferencie prezentovali teoretické i empirické výsledky výskumov v oblasti učiteľovho myslenia a uvažovania. Spoločne odznelo vo všetkých troch sekciách 40 referátov a koreferátov.

Počas druhého dňa konferencie sa aktívnej práce v sekciách zúčastnili aj študenti Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Mali

možnosť zapájať sa do diskusií s odborníkmi, klásť im otázky alebo vyjadriť svoje názory. Konferencia sa tak otvorila i mladým ľuďom – budúcim učiteľom a azda i vedcom. Z príspevkov konferencie bol vydaný zborník nazvaný podľa témy konferencie, jeho editormi sú Adriana Wiegerová a Soňa Vávrová.

Trinásty ročník konferencie bol venovaný životným jubileám profesorov Petra Gavoru a Jiřího Mareša. Vedecký prínos oboch jubilentov pre pedagogiku a psychológiu vyzdvihlo viacero hostí. K jubileám bola zostavená knižka spomienok spolupracovníkov pod editorstvom Adriany Wiegerovej.

Alena Lampertová